

**Załącznik do uchwały Nr/...../2017
Rady Miejskiej w Opolu Lubelskim z dnia ...
listopada 2017 r.**

**PROGRAM WSPÓŁPRACY GMINY OPOLE LUBELSKIE Z ORGANIZACJAMI
POZARZĄDOWYMI ORAZ INNYMI PODMIOTAMI PROWADZĄCYMI DZIAŁAŁNOŚĆ
POŻYTKU
PUBLICZNEGO NA 2018 ROK**

**Rozdział 1
PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU**

Samorząd terytorialny uczestniczy w sprawowaniu władzy publicznej oraz wykonuje przysługującą mu w ramach ustaw istotną część zadań publicznych o charakterze regionalnym i lokalnym, niezastrzeżonych ustawami na rzecz organów administracji rządowej.

Podstawowym aktem prawnym określającym ramy współdziałania organów administracji samorządowej z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego dla realizacji zadań należących do sfery zadań publicznych, w tym w szczególności prowadzenia działalności pożytku publicznego przez organizacje pozarządowe i inne podmioty oraz korzystanie z tej działalności przez organy administracji publicznej jest ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 z późn. zm.) zwana w dalszej części programu „ustawą”.

Ilekcroć w Programie jest mowa o:

- 1) Gminie- należy przez to rozumieć Gminę Opole Lubelskie,
- 2) Burmistrzu- należy przez to rozumieć Burmistrza Opolu Lubelskiego,
- 3) Urzędzie - należy przez to rozumieć Urząd Miejski w Opolu Lubelskim,
- 4) Radzie - należy przez to rozumieć Radę Miejską w Opolu Lubelskim,
- 5) ustawie - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 z późn. zm.),
- 6) organizacjach - należy przez to rozumieć organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy, o której mowa w pkt 4,
- 7) programie - należy przez to rozumieć Program Współpracy Gminy Opole Lubelskie z organizacjami pozarządowymi w 2018 roku,
- 8) konkursie - należy przez to rozumieć otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych, o którym mowa w art. 11 i 13 ustawy,
- 9) komisji konkursowej - należy przez to rozumieć komisję powołaną zarządzeniem Burmistrza do opiniowania ofert złożonych w otwartych konkursach ofert,
- 10) rewitalizacji - należy przez to rozumieć proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji,
- 11) obszar rewitalizacji - należy przez to rozumieć obszar zdegradowany, na którym prowadzona będzie rewitalizacja.

**Rozdział 2
CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU**

Celem głównym programu jest budowanie i umacnianie partnerstwa pomiędzy samorządem a organizacjami pozarządowymi, jak również zwiększenie efektywnej realizacji zadań samorządu na rzecz mieszkańców gminy.

Zakładane efekty realizacji „Programu współpracy Gminy Opole Lubelskie z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2018 rok” to:

- 1) zintegrowanie działań władz publicznych i organizacji na rzecz rozwiązywania ważnych problemów społecznych gminy,
- 2) wzrost zainteresowania środowisk lokalnych możliwościami działania w organizacjach pozarządowych, ograniczenie zjawisk izolacji i marginalizacji niektórych grup społecznych,
- 3) wzrost zaangażowania organizacji w rozwiązywanie problemów społecznych i gospodarczych gminy,
- 4) wykorzystanie możliwości i roli organizacji pozarządowych w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego,
- 5) pobudzenie aktywności środowisk lokalnych i organizacji pozarządowych w opracowywaniu programów Gminy Opole Lubelskie i ich wdrażaniu,
- 6) wzrost efektywności i skuteczności w pozyskiwaniu funduszy pomocowych Unii Europejskiej,
- 7) promowanie działalności gminy oraz organizacji pozarządowych w zakresie rozwiązywania problemów społecznych i gospodarczych gminy,
- 8) rozwój sektora ekonomii społecznej w gminie.

Cele szczegółowe współpracy z organizacjami:

- 1) poprawa jakości życia mieszkańców gminy, poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych,
- 2) zwiększenie wpływu sektora pozarządowego i społeczności lokalnych na kreowanie polityki społecznej i gospodarczej w Gminie Opole Lubelskie oraz realizację Strategii Rozwoju Gminy Opole Lubelskie,
- 3) tworzenie sprzyjających warunków dla powstawania inicjatyw lokalnych i struktur funkcjonalnych służących rozwojowi społeczności lokalnych,
- 4) integracja podmiotów kreujących politykę lokalną w sferze zadań publicznych wymienionych w art. 4 ustawy,
- 5) włączenie zainteresowanych organizacji do realizacji programów służących rozwojowi Gminy Opole Lubelskie,
- 6) podejmowanie wspólnych inicjatyw na rzecz wzmocnienia prawidłowego funkcjonowania rodziny, przeciwdziałania ubóstwu i przemocy w rodzinie,
- 7) wzmocnienie działań podejmowanych na rzecz aktywizacji środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- 8) rozwój programów terapeutycznych w ramach profilaktyki selektywnej,
- 9) rozwój zadań wspierających kulturę, wspieranie dzieci i młodzieży,
- 10) wspieranie działań w środowiskach wiejskich,
- 11) rozwijanie aktywnych form Integracji społecznej i zawodowej z wykorzystaniem instrumentów ekonomii społecznej.

Rozdział 3 ZASADY WSPÓŁPRACY

Przy podejmowaniu współpracy z organizacjami Gmina Opole Lubelskie kierować się będzie następującymi zasadami:

- 1) partnerstwa - co oznacza, że organizacje, na zasadach i w formie określonej w ustawach, uczestniczą w identyfikowaniu i definiowaniu problemów społecznych, wypracowywaniu sposobów ich rozwiązywania oraz współdziałają z organami Gminy przy wykonywaniu zadań publicznych,
- 2) pomocniczości - zgodnie z którą realizacja możliwie szerokiego zakresu zadań publicznych gminy powinna odbywać się poprzez struktury usytuowane jak najbliżej obywateli, zaś Gmina podejmuje działania na rzecz pobudzania, wspomaganie i uzupełniania działalności sektora pozarządowego,
- 3) suwerenności stron - co oznacza, iż Gmina i organizacje pozarządowe realizując zadania publiczne są w stosunku do siebie równorzędnymi partnerami,
- 4) jawności - zgodnie z którą organy Gminy udostępniają organizacjom wszelkie niezbędne informacje o celach i priorytetach realizowanych zadań publicznych oraz środkach dostępnych na ich realizację,

5) efektywności - w myśl, której Gmina powierza wykonanie zadań publicznych organizacjom pozarządowym uwzględniając kryterium racjonalności i efektywności,
6) uczciwej konkurencji, - co oznacza, że Gmina zlecać będzie wykonanie zadań publicznych w oparciu o otwarty konkurs ofert, zaś przy wyborze ofert kierować się będzie oceną możliwości wykonania zadań przez oferentów oraz porównaniem przedstawionych kalkulacji kosztów realizacji zadań w odniesieniu do ich rzeczowego zakresu.

Rozdział 4 ZAKRES PRZEDMIOTOWY WSPÓŁPRACY

Gmina Opole Lubelskie współdziałać będzie z organizacjami w zakresie:

- 1) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób,
- 2) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 3) przeciwdziałania uzależnieniom oraz patologiom społecznym,
- 4) podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
- 5) ochrony i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1638 z późn.zm.),
- 6) działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości,
- 7) promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy,
- 8) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- 9) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,
- 10) turystyki i krajoznawstwa,
- 11) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego,
- 12) nauki, edukacji, oświaty i wychowania,
- 13) działalności na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego,
- 14) działań na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami,
- 15) działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży,
- 16) działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3.
- 17) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych.

Rozdział 5 FORMY WSPÓŁPRACY

Współpraca Gminy Opole Lubelskie z organizacjami przyjmować będzie następujące formy:

- 1) wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności,
- 2) opiniowania i konsultowania programów i projektów aktów prawnych w dziedzinach stanowiących obszary wzajemnych zainteresowań,
- 3) tworzenia wspólnych zespołów i komisji o charakterze doradczym i konsultacyjnym,
- 4) zlecenia przez Gminę Opole Lubelskie do realizacji przez organizacje zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie, które może mieć formy:
 - a) powierzania wykonywania zadań publicznych, wraz z udzielaniem dotacji na finansowanie ich realizacji,
 - b) wspierania takich zadań, wraz z udzielaniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.
- 5) współdziałanie w pozyskiwaniu środków finansowych z innych źródeł, w szczególności z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,
- 6) użyczenia bądź wynajmowania na preferencyjnych warunkach lokali i budynków komunalnych oraz udostępnianie lokali na spotkania podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego,
- 7) współorganizowania wydarzeń integracyjno - promocyjnych,
- 8) umów partnerstwa określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2017 r., poz. 1376, z późn. zm.),

9) umów o wykonanie inicjatywy lokalnej na zasadach określonych w ustawie.

Rozdział 6 PRIORYTETOWE ZADANIA PUBLICZNE

Realizatorami „Programu współpracy Gminy Opole Lubelskie z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2018 rok” ze strony Gminy będą komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Opolu Lubelskim, a także gminne jednostki organizacyjne.

Urząd i jednostki organizacyjne w ramach współdziałania z organizacjami wdrażać będą w roku 2018 następujące zadania i programy:

1. W zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego:

- 1) organizowanie i udział w festiwalach, koncertach, jubileuszach, warsztatach, plenerach, wystawach i innych zadaniach z zakresu kultury o zasięgu gminnym, powiatowym, wojewódzkim, ogólnokrajowym i międzynarodowym,
- 2) organizowanie wydarzeń kulturalnych,
- 3) tworzenie regionalnych kolekcji sztuki współczesnej,
- 4) promowanie twórczości literackiej poprzez wydawanie książek, czasopism społeczno-literackich i innych publikacji niekomercyjnych oraz organizowanie konkursów literackich i literacko-plastycznych,
- 5) zapewnienie dostępu do dóbr kultury osobom niepełnosprawnym,
- 6) wspieranie ruchu towarzystw regionalnych (zjazdy, konferencje, sympozja), organizacja przedsięwzięć propagujących dzieje regionu i jego kulturę,
- 7) wspieranie wydawnictw i periodyków o charakterze regionalnym,
- 8) wspieranie twórczości ludowej, ochrona unikalnych i zanikających zawodów i umiejętności artystycznych.

2. W zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej:

- 1) realizacja zintegrowanego programu szkolenia i współzawodnictwa sportowego w zakresie: zakupu ubiorów, sprzętu sportowego oraz dofinansowanie klubów sportowych za wyniki sportowe,
- 2) organizacja lub udział w zawodach mistrzowskich gminnych, powiatowych wojewódzkich, krajowych i międzynarodowych,
- 3) organizacja lub udział drużyn z terenu gminy Opole Lubelskie w zawodach dwóch najwyższych lig rozgrywek centralnych organizowanych przez, lub na zlecenie polskich związków sportowych,
- 4) organizacja współzawodnictwa sportu szkolnego w zawodach gminnych, powiatowych wojewódzkich, krajowych i międzynarodowych,
- 5) przygotowanie i organizacja współzawodnictwa sportu osób niepełnosprawnych,
- 6) realizacja zadań sportowych o charakterze rekreacyjnym,
- 7) realizacja zadań sportowych gminnych ważnych dla gminy Opole Lubelskie,
- 8) realizacja programów szkolenia sportowego w dziedzinie piłki nożnej z wykorzystaniem infrastruktury stadionu sportowego przy ul. Kolejowej 13 w Opolu Lubelskim.

3. W zakresie nauki, edukacji, oświaty i wychowania:

- 1) wspomaganie rozwoju i uzdolnień dzieci i młodzieży, twórczego myślenia i rozbudzania zainteresowań naukowych,
- 2) edukacja mająca na celu poprawę bezpieczeństwa mieszkańców gminy,
- 3) kształtowanie postaw prospołecznych,
- 4) prowadzenia zajęć edukacyjnych dla osób starszych,
- 5) wspomaganie rozwoju działań skierowanych do młodzieży w ramach edukacji pozaformalnej,
- 6) tworzenie i wspomaganie rozwoju miejskiej polityki młodzieżowej,
- 7) wspomaganie uzgodnień dzieci i młodzieży w zakresie postaw przedsiębiorczych.

4. W zakresie podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej:

- 1) edukacja patriotyczna i obywatelska dzieci i młodzieży,
- 2) organizowanie dla dzieci i młodzieży wycieczek, imprez plenerowych, konkursów i wystaw,
- 3) organizowanie obchodów upamiętniających wydarzenia i osoby związane z historią regionu gminy Opole Lubelskie.

5. w zakresie promocji i ochrony zdrowia, w tym działalności leczniczej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1638 z późn. zm.):

- 1) prowadzenie lokalnych akcji i imprez mających na celu promocję zdrowia,
- 2) wspieranie inicjatyw w zakresie organizowania szkoleń, kursów i konferencji naukowych o tematyce prozdrowotnej,
- 3) realizacja programów prozdrowotnych, w tym promujących aktywność fizyczną mieszkańców gminy,
- 4) wsparcie realizacji programów zdrowotnych dla mieszkańców gminy, w szczególności dzieci i osób w podeszłym wieku.

6. w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym:

- 1) prowadzenie świetlicy opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci i młodzieży.

**Rozdział 7
INICJATYWA LOKALNA**

1. Inicjatywa lokalna jest formą współpracy Gminy z jej mieszkańcami, w celu wspólnego realizowania zadania publicznego na rzecz społeczności lokalnej zamieszkałej na terenie Gminy. W ramach inicjatywy lokalnej mieszkańcy Gminy bezpośrednio, bądź za pośrednictwem organizacji pozarządowych, mających siedzibę na terenie Gminy, mogą złożyć wniosek o realizację zadania publicznego na obszarze rewitalizacji (określonym uchwałą Nr XX/130/2016 Rady Miejskiej w Opolu Lubelskim w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Opole Lubelskie) do Burmistrza Opolu Lubelskiego w następujących obszarach:

- 1) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych, obejmującej w szczególności budowę, rozbudowę lub remont dróg, kanalizacji, sieci wodociągowej, budynków oraz obiektów architektury stanowiących własność Gminy,
 - 2) działalności w zakresie :
 - a) pomocy charytatywnej,
 - b) podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
 - c) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
 - d) promocji i organizacji wolontariatu,
 - 3) edukacji, oświaty i wychowania,
 - 4) kultury fizycznej i turystyki, która obejmuje:
 - a) wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej,
 - b) turystykę i krajoznawstwo,
 - 5) ekologii, w tym: ochrony przyrody, zieleni, ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego,
 - 6) porządku i bezpieczeństwa publicznego.
2. Wnioski o których mowa w ust.1 zgodnie z art. 19 c ustawy, będą rozpatrywane z zachowaniem trybu przyjętego uchwałą Rady Miejskiej w Opolu Lubelskim, w sprawie trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadań publicznych w ramach inicjatyw lokalnych.

Rozdział 8 OKRES REALIZACJI PROGRAMU

Program jest realizowany w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r.

Rozdział 9 SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

1. Program będzie realizowany we współpracy z organizacjami przez:
 - 1) wydziały Urzędu Miejskiego w Opolu Lubelskim,
 - 2) jednostki organizacyjne Gminy Opole Lubelskie,
2. Program będzie realizowany poprzez:
 - 1) wspieranie/powierzenie realizacji zadań publicznych organizacjom w ramach otwartych konkursów ofert,
 - 2) konsultowanie z organizacjami projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych podmiotów,
 - 3) tworzenie wspólnych zespołów opiniodawczo-doradczych,
 - 4) organizowanie i współorganizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwój organizacji oraz ich profesjonalizację,
 - 5) udzielanie pomocy merytorycznej organizacjom przez pracowników Urzędu,
 - 6) bezpłatne użyczenie lokali na rzecz prowadzonej przez organizacje pozarządowe działalności statutowej.

Rozdział 10 WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW PRZEZNACZONYCH NA REALIZACJĘ PROGRAMU

Wysokość środków przeznaczonych na realizację programu w 2018 r. to 391.000 zł.

Rozdział 11 SPOSÓB OCENY REALIZACJI PROGRAMU

1. Ocena realizacji Programu dokonywana będzie w oparciu o następujące wskaźniki:
 - 1) liczbę skonsultowanych z organizacjami projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji,
 - 2) liczbę ogłoszonych otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych przez Gminę,
 - 3) liczbę ofert złożonych przez organizacje w otwartych konkursach ofert na realizację zadań publicznych,
 - 4) liczbę organizacji, które zwróciły się do Gminy Opole Lubelskie o finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych z pominięciem otwartych konkursów ofert oraz w ramach inicjatywy lokalnej,
 - 5) liczbę wniosków złożonych przez organizacje o realizację zadań publicznych z pominięciem otwartych konkursów ofert,
 - 6) liczbę wniosków złożonych przez mieszkańców gminy bezpośrednio lub za pośrednictwem organizacji o realizację zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej,
 - 7) liczbę organizacji, które otrzymały dofinansowanie z budżetu gminy na realizację zadań publicznych,
 - 8) wysokość środków finansowych przekazanych organizacjom na realizację zadań publicznych w danym roku budżetowym,
 - 9) liczbę zorganizowanych przedsięwzięć mających na celu rozwój organizacji oraz ich profesjonalizację,
 - 9) liczbę inicjatyw podejmowanych przez organizacje, w których uczestniczyła Gmina Opole Lubelskie,
 - 10) liczbę udzielonych porad, konsultacji,
 - 11) szacunkowa liczba odbiorców działań realizowanych w ramach projektów, liczba osób zaangażowanych w realizację tych projektów, w tym liczba wolontariuszy biorących udział w realizacji zadań.

Rozdział 12
INFORMACJA O SPOSOBIE TWORZENIA PROGRAMU ORAZ O PRZEBIEGU
KONSULTACJI

Rozdział zostanie uzupełniony po zakończeniu konsultacji. Termin trwania konsultacji w wymiarze 14 dni od dnia 23.10.2017r. do dnia 06.11.2017r.

Rozdział 13
TRYB POWOŁYWANIA I ZASADY DZIAŁANIA KOMISJI KONKURSOWYCH

1. Burmistrz każdorazowo po ogłoszeniu otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych powołuje w drodze zarządzenia komisję konkursową do oceny złożonych ofert.
2. Zasady działania komisji konkursowych:
 - 1) komisja pracuje w składzie powołanym zarządzeniem Burmistrza Opola Lubelskiego,
 - 2) pracami komisji kieruje przewodniczący lub wiceprzewodniczący komisji,
 - 3) komisja realizuje swoje działania, jeżeli w posiedzeniu uczestniczy, co najmniej połowa jej składu,
 - 4) do zadań komisji konkursowej należy sporządzenie protokołu z prac komisji,
 - 5) do zadań przewodniczącego komisji należy:
 - a) przewodniczenie pracom komisji,
 - b) przygotowanie wykazu ofert rekomendowanych do dofinansowania przez Burmistrza Opola Lubelskiego,
 - 6) ostatecznego wyboru najkorzystniejszych ofert wraz z decyzją o wysokości kwoty przyznanej dotacji dokonuje Burmistrz Opola Lubelskiego.
3. Przy ocenie ofert komisja konkursowa bierze pod uwagę kryteria określone w szczegółowych ogłoszeniach konkursowych

